اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

پنجشنبه
• ۲۲ آبان ۱۳۹۹
• ۲۶ ربیع‌الاول ۱۴۴۲
• ۱۲ نوامبر ۲۰۲۰

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۶۵۶ • پیاپی ۲۹۷۴ • ۴ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

موافقان و مخالفان واردات با ارز متقاضی چه می‌گویند؟

واردات بدون انتقال ارز یا آنچه که در بین فعالان اقتصادی به عنوان واردات با ارز متقاضی شناخته می‌شود، در هفته گذشته مورد تأیید وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار گرفت. علیرضا رزم حسینی، وزیر صنعت، معدن و تجارت در این رابطه اعلام کرد افرادی که نیاز به ارز ندارند و ارز در خارج از کشور دارند، مجازند کالا وارد کنند؛ علاوه براین صادرکنندگانی که از سال ۱۳۹۸ تعهد ارزی داشتند، می‌توانند از محل تعهد صادراتی، مجوز واردات کالاهای اولویت‌دار دریافت کنند؛ این موضوع سبب می‌شود صادرات افزایش یابد و نیاز واحدهای صنعتی به مواد اولیه تأمین شود.اعلام این تصمیم واکنش‌های مختلفی را از طرف بانک مرکزی، اتاق بازرگانی و همچنین تحلیل‌گران اقتصادی دنبال داشت.
۴

از هر فرصتی برای رفع تحریم استفاده می کنیم

هیچ کسی حق فرصت‌سوزی ندارد

رئیس‌جمهوری گفت: ما هرجا ببینیم شرایط آماده لغو تحریم است، از این فرصت استفاده می‌کنیم. هدف ما این است که فشار تحریم را از شانه‌های مردم برداریم و هرجا فضا مناسب این کار باشد وظایف‌مان را بر مبنای امنیت ملی‌مان انجام می‌دهیم و هیچ کس در این زمینه حق فرصت‌سوزی ندارد. حسن روحانی صبح دیروز در جلسه هیات دولت با اشاره به انتخابات اخیر امریکا اظهار کرد: سیاست جمهوری اسلامی ایران روشن است و هر دولتی که در امریکا باشد سیاست ما تغییر نمی‌کند. ما همان سیاستی را که دیروز داشتیم امروز و فردا خواهیم داشت و این وابسته به دولت امریکاست که به سیاست‌های ما نزدیک شود یا از آن فاصله بگیرد.
۲



هیچ تولید یا توزیع کننده‌ای حق تغییر نرخ کالا را ندارد
۳

عکس: آیدا فریدی

سرمقاله



تجدید نظر در مدیریت اقتصاد
۲

یادداشت‌های امروز



الزامات شکل‌گیری شبکه‌ترانزیتی در کشور
۳

گزارش‌های روز

بنزین‌های دپو شده در کارت‌های سوخت
۴

دیوار درآمدهای غیر مشاع بلندتر شود

با گسترش زیرساخت‌های ارتباطی و اینترنت در ۲ دهه گذشته، رفته‌رفته بانکداری سنتی جای خود را به بانکداری الکترونیک داده و بخش زیادی از مبادلات و امور بانکی بدون حضور فیزیکی در شعب، از طریق ابزارهای نوین بانکی انجام می‌شود. گذر از سیستم بانکداری سنتی به سوی بانکداری الکترونیکی و مجهز شدن به سیستم‌های بانکداری الکترونیک مستلزم صرف هزینه‌های بالایی است که بازده آن سال‌ها طول خواهد کشید. بر همین اساس کسب درآمد درکنار ارائه خدمات و تسهیلات یکی از مهم‌ترین اولویت‌های سیستم بانکی به‌شمار می‌رود.

«درآمدهای مشاع» و «درآمدهای غیرمشاع» دو منبع کسب درآمد بانک‌ها هستند. درآمدهای مشاع به واسطه مشارکت با افراد به‌دست می‌آیدکه شامل دریافت سپرده‌های مدت دار از مشتریان، سرمایه‌گذاری سپرده‌ها در کسب‌وکارهای مختلف و ارائه تسهیلات مدت‌دار به مشتریان می‌شود.
۲









کمک کنین تا قـد قلک محک به هزینه دارو برسه

این روزها قلک محک برای رسیدن به هزینه دارو خیلی تلاش می‌کنه. اما برای نجات کودکان مبتلا به سرطان در مسیر سختی قرار گرفته که نگرانی‌های زیادی داره. تا کمک و همراهی شما نباشه، قد این قلک به تامین هزینه‌های سنگین دارو نمی‌رسه.

جهت دریافت رایگان قلک درب منزلتان با ما تماس بگیرید
۰۲۱ – ۲۳۵۴۰

محک
مؤسسه خیریه حمایت از کودکان مبتلا به سرطان
mahak-charity.org

سر مقاله

تجدید نظر در مدیریت اقتصاد



علی قنبری
اقتصاددان

باید چند روز دیگر صبر کرد تا نتایج قطعی اعلام شود اما باتوجه به وضعیتی که در جریان است، پیروزی بایدن قطعی به‌نظر می‌رسد. باتوجه به واکنش بازارهای داخلی، به‌نظر می‌رسد بازارها نیز همین پیش‌بینی را دارند، چراکه می‌بینیم قیمت‌ها در روزهای اخیر ریزش کرده است. پیش از این هم گفته می‌شد که در صورت پیروزی دموکرات‌ها در امریکا، ثبات اقتصادی در ایران ایجاد می‌شود. از طرفی هم پیش‌بینی می‌شود روابط خارجی ایران با کشورهای منطقه و جهان بسیار بهتر شود و به‌سوی تعامل پیش برود.

باتوجه به این وضعیت است که می‌بینیم نرخ ارزهای خارجی (به‌ویژه دلار و یورو) در بازارهای داخلی رو به کاهش گذاشته است. همانطور که گفته شد پیش‌تر نیز پیش‌بینی می‌شد که در صورت پیروزی بایدن، در کوتاه‌مدت بازارهای داخلی واکنش نشان دهند و قیمت‌ها رو به کاهش بگذارند؛ این اتفاق هم افتاد، اما در بلندمدت همان روند سابق را پیش رو خواهیم داشت؛ مگر اینکه در داخل کشور اصلاحاتی در حوزه اقتصاد و سیاسی صورت پذیرد. بنابراین باید بر لزوم اصلاح رویه مدیریت اقتصاد کشور تاکید کرد.

به اعتقاد من باید هرچه زودتر با تکیه بر توانایی‌های داخلی به سمت استقلال اقتصادی پیش برویم. تنش‌های سیاسی را در منطقه کاهش دهیم و با کشورهای دوست در جهان تعاملات سازنده‌ای ایجاد کنیم. در این صورت می‌توان با جذب سرمایه‌های خارجی، روی تولید سرمایه‌گذاری‌های بیشتری انجام داد و پیرو آن از معضل بیکاری که گریبان کشور را گرفته رهایی یافت.

از سوی دیگر در حال حاضر، وضعیت پیش آمده فرصتی را ایجاد کرده تا ما بتوانیم با اتکا به توانایی‌های داخلی‌مان و همچنین تعامل با کشورهای دوست در اقصی نقاط جهان، قدم در راه پیشرفت و توسعه اقتصادی برداریم. برای موفقیت در این عرصه و بهره برداری از موقعیت جدید در فضای بین‌المللی باید پیش از هر چیز مشکلات را در داخل کشور حل کنیم؛ در غیر این صورت نمی‌توانیم به توفیقی دست پیدا کنیم و این فرصت هم از دست می‌رود.

در این بین باید بر این نکته توجه داشت که روند کاهشی قیمت ارز همچنان ادامه دار نخواهد بود و پس از مدتی هم بازار خود را با شرایط و هیجانات جدید تطبیق می دهد و هم تجربه چند روز گذشته نشان داد که عواملی خارج از بازار مانع از کاهش قیمت ارز پایین‌تر از سطح مشخصی خواهندشد. هرچند ممکن است باتوجه به ادامه شمارش آرا در امریکا و مشخص نشدن نتیجه قطعی، این روند چند روز ادامه داشته باشد اما شیب این ریزش قیمتی بسیار ملایم‌تر خواهد بود و بعد از اعلام قطعی نتایج باید منتظر افزایش دوباره نرخ ارز باشیم.

بسیاری از کارشناسان اقتصادی هم بر این باورند که نرخ واقعی ارز بیشتر از ارقام زیر ۲۰ هزارتومان است و نمی‌توان انتظار بازگشت نرخ دلار به نرخ‌های پیشین را داشت. با توجه به تجربه روزهای این هفته نیز به این نکته می‌رسیم که تنها دلیل کاهش ناگهانی نرخ ارز تاثیر روانی ناشی از پیشتازی بایدن در انتخابات امریکا بوده است. با پایان این جو دوباره با افزایش قیمت‌ها در بازار ارز مواجه خواهیم شد، چنانچه نرخ ها بعد از کاهش ناگهانی از روز شنبه و یکشنبه از روز دوشنبه دوباره شیب افزایشی گرفت.

به‌عبارت دیگر بعد از مدتی که آب‌ها از آسیاب افتاد و مردم متوجه شوند بایدن و ترامپ فرق چندانی با یکدیگر ندارند، باز هم شاهد افزایش نرخ دلار خواهیم بود. تنها راهی که می‌توان به‌وسیله آن جلوی افزایش افسارگسیخته نرخ ارز و بازگشت آرامش و کنترل به بازار را گرفت، اصلاح رویه‌ای است که در پیش گرفته‌ایم. برای تحقق این مهم در گام نخست باید اقتصاد را براساس چارچوب‌های علمی مدیریت کنیم. در غیر این صورت واقعا ترامپ و بایدن تفاوتی با هم ندارند، چراکه همه چیز در دست خودمان است و این ما هستیم که باید در نحوه مدیریت اقتصاد کشور تجدیدنظر کنیم.

هیچ کسی حق فرصت‌سوزی ندارد

هر جا ببینیم شرایط آماده لغو تحریم است، از این فرصت استفاده می کنیم

گروه خبر
editor@smtnews.ir

رئیس‌جمهوری گفت: ما هرجا ببینیم شرایط آماده لغو تحریم است از این فرصت استفاده می‌کنیم. هدف ما این است که فشار تحریم را از شانه‌های مردم برداریم و هرجا فضا مناسب این کار باشد وظایف‌مان را بر مبنای امنیت ملی‌مان انجام می‌دهیم و هیچ کس در این زمینه حق فرصت‌سوزی ندارد.

به گزارش ایسنا، حسن روحانی صبح دیروز در جلسه هیات دولت با اشاره به انتخابات اخیر امریکا اظهار کرد: سیاست جمهوری اسلامی ایران روشن است و هر دولتی که در امریکا باشد سیاست ما تغییر نمی‌کند. ما همان سیاستی را که دیروز داشتیم امروز و فردا خواهیم داشت و این وابسته به دولت امریکاست که به سیاست‌های ما نزدیک شود یا از آن فاصله بگیرد.

رئیس دولت دوازدهم در ادامه تصریح کرد: آن آقایی که دولت‌اش رو به پایان است گفت که برجام بدترین قرارداد تاریخ امریکا بود و عده‌ای تحریکش کردند که از برجام خارج شود. تصورش هم همین بود که ظرف دو سه ماه نظام را سرنگون می‌کند و تصورات کودکانه‌ای داشت.

روحانی اضافه کرد: این آقای جدید هم از ابتدا در تبلیغات‌اش گفته که می‌خواهم به برجام بازگردم ما که داخل برجام بودیم و از آن خارج نشدیم ۴+۱ هم در برجام بوده و البته در تعهدات‌شان سستی کردند که ما متقابلا تعهدات‌مان را کاهش دادیم. این به عهده آنهاست که اگر خواستند راه جدیدی را انتخاب کنند.

رئیس‌جمهوری همچنین تاکید کرد: ما برنامه‌مان را در کشور به اراده آنها پیوند نمی‌زنیم و برنامه ما به اصول ما پیوند خورده است. البته راه برای امریکا باز است ولی ما برنامه‌های ۹ ماهه پایانی دولت را بر این مبنا تدوین کرده‌ایم که اگر همین شخص فعلی هم سرکار باشد ما راه خودمان را به درستی می‌رویم، چرا که ما هیچ وقت سیاست‌ها و برنامه‌هایمان را بر مبنای تغییر شرایط امریکا تنظیم نکردیم.ما هرجا ببینیم شرایط آماده لغو تحریم است از این فرصت استفاده می‌کنیم. هدف ما این است که فشار تحریم را از شانه‌های مردم برداریم و هرجا فضا مناسب این کار باشد وظایف‌مان را بر مبنای امنیت ملی‌مان انجام می‌دهیم و هیچ کس در این زمینه حق فرصت‌سوزی ندارد، چرا که ما باید بر مبنای منافع و وحدت ملی



تصمیم بگیریم.

رئیس‌جمهوری در ادامه تاکید کرد: خواهش می‌کنم عده‌ای به شایعات و القائات نادرست در داخل کشور ادامه ندهند و به آن دامن نزنند و بگذارند این فضایی را که برای ماه‌های آینده در ذهن مردم به وجود آمده ادامه داشته باشد و موضوعات منافع کشور را به انتخابات گره نزنند.

رئیس دولت دوازدهم همچنین اظهار کرد: ما نباید تولید، فعالیت، رشد اقتصادی و اقتصاد را به تحولات دیگر کشورها گره بزنیم و نباید موضع‌گیری‌هایمان را هم به انتخابات ۱۴۰۰ گره بزنیم. البته اشکالی ندارد از امروز برای انتخابات ۱۴۰۰ تبلیغ و کار کنیم اما نباید منافع ملی را فدای آن کنیم. ما مسئول منافع ملی کشور هستیم و می‌خواهیم مردم احساس راحتی کنند.

رئیس‌جمهوری در بخش دیگری از صحبت‌های خود با اشاره به این‌که بنای دولت تولید به عنوان یک اصل مهم است، اظهار کرد: بنای ما تولید، افزایش صادرات، بازگشت ارز صادراتی به داخل و وفور کالا به خصوص کالاهای اساسی در داخل کشور است. وی همچنین اظهار کرد: در سه سال گذشته هم سیاست ما مقاومت، ایستادگی، تکیه بر حضور مردم و گسترش صادرات و تولید بوده است. البته جای تردید نیست که مردم ما در این مدت سختی دیده‌اند و در این هشت ماه کرونا هم اضافه شده و فشار را زیاد کرده است، اما دولت تسلیم این فشار نشد و اقدامات خود را ادامه داد.

رئیس‌جمهوری در پایان خطاب به ملت ایران اظهار کرد: به مردم عزیز اطمینان می‌دهم که دولت با همه توان به دنبال متعادل کردن نرخ ارز و متعادل کردن نرخ کالاهای اساسی است که برای مردم اهمیت دارد و دولت به طور منظم آن را دنبال می‌کند.

نظام بانکی در انتظار تقویت نظام کارمزدی

دیوار درآمدهای غیر مشاع بلندتر شود



با گسترش زیرساخت‌های ارتباطی و اینترنت در ۲ دهه گذشته، رفته‌رفته بانکداری سنتی جای خود را به بانکداری الکترونیک داده و بخش زیادی از مبادلات و امور بانکی بدون حضور فیزیکی در شعب، از طریق ابزارهای نوین بانکی انجام می‌شود. گذر از سیستم بانکداری سنتی به سوی بانکداری الکترونیکی و مجهز شدن به سیستمهای بانکداری الکترونیک مستلزم صرف هزینه‌های بالایی است که بازده آتی آن سال‌ها طول خواهد کشید. بر همین اساس کسب درآمد درکنار ارائه خدمات و تسهیلات یکی از مهم‌ترین اولویت‌های سیستم بانکی به شمار میرود.

«درآمدهای مشاع» و «درآمدهای غیرمشاع» دو منبع کسب درآمد بانک‌ها هستند. درآمدهای مشاع به واسطه مشارکت با افراد به‌دست می‌آیدکه شامل دریافت سپرده‌های مدت دار از مشتریان، سرمایه‌گذاری سپرده‌ها در کسب‌وکارهای مختلف و ارائه تسهیلات مدت‌دار به مشتریان می‌شود. دسته‌ای دیگر از درآمدهای بانکی نیز به واسطه دریافت کارمزد خدمات و ارائه مشاوره‌های مالی و سرمایه‌گذاری حاصل می‌شودکه در قالب درآمدهای غیرمشاع جای می‌گیرد. خدمات اعتبار اسنادی- خدمات ضمانت‌نامه بانکی -خدمات بانکداری الکترونیک -خدمات ارزی -کارمزد نگهداری اسناد و اوراق بهادار مشتریان - صدور انواع چک‌ها و... در زمره درآمدهای غیرمشاع هستند که به دلیل تفاوت ذاتی درآمدهای مشاع و غیرمشاع می‌بایست برای کسب درآمد مطلوب در بانکداری امروز، با برنامه‌ریزی صحیح و بلندمدت در بانک‌ها باید به ایجاد و تقویت بیشتر درآمدهای غیرمشاع پرداخت. چنانچه در سایر کشورهای جهان نیز بیشترین درآمد بانک‌ها از محل درآمدهای غیرمشاع و کارمزدی کسب می‌شود. تا آنجا که نتایج یک بررسی مقایسه‌ای میان بانک‌های دولتی ایران و تعدادی از بانک‌های مطرح بین‌المللی نشان می‌دهد؛ متوسط سهم کارمزد دریافتی به درآمدهای عملیاتی در بانک‌های خارجی موردنظر، نزدیک به۵ برابر سهم کارمزد دریافتی بانک‌های ایرانی است. این اختلاف فاحش درآمد بانک‌های داخلی در مقایسه با بانک‌های بین‌المللی مذکور زمانی نمود بیش‌تری پیدا می‌کند که با کاهش نرخ سود تسهیلات بانک‌های داخلی، منبع کسب درآمد از محل دریافت سود پرداخت تسهیلات با کاهش عمده‌ای مواجه شده است و تنها راه باقی‌مانده در مقابل بانک‌ها که با علم اقتصاد و اصول فقه اسلامی نیز سازگاری منطقی‌تری دارد، دریافت کارمزد واقعی از محل ارائه ی‌خدمات بانکی است. در این بین موضوع ناچیزبودن کارمزد خدمات در بانک‌های کشور سال‌هاست که مورد اعتراض مدیران بانکی قرار دارد و حتی مدیران رده‌های مختلف بانک مرکزی که نهاد متبوع‌شان وظیفه ی تعیین نرخ کارمزد و ابلاغ دستوری آن به شبکه ی بانکی را برعهده دارد نیز در اندک اظهارنظرهای پراکنده ی خود به پایین بودن فاحش این نرخ در مقایسه با هزینه ارائه خدمات در داخل همچنین در مقایسه با میزان کارمزد خدمات در بانک‌های خارجی اذعان داشته‌اند. از طرف دیگر مقررات کمیته بال و تاکید شدید آن بر رعایت نسبت کفایت سرمایه بانک‌ها سبب شده تا بانک‌ها رغبت زیادی به افزایش ناگهانی دارایی‌های ریسک‌پذیر مانند تسهیلات نداشته باشند. بنابراین اخذ کارمزد از راه‌های گوناگون با لحاظ کردن انواع ریسک مورد توجه قرار می‌گیرد.

ضرورت تقویت نظام کارمزدی

فرهاد فائز، کارشناس حوزه بانکداری الکترونیکی تقویت نظام کارمزدی رایک ضرورت می‌داند و می‌گوید: با این پیش‌فرض که وظیفه اصلی بانک به جمع‌آوری منابع و پرداخت آن در قالب تسهیلات محدود شود، راهی جز این نمی‌ماند که درآمدهای شبکه بانکی کشور نیز از مابه‌التفاوت نرخ سود سپرده و تسهیلات حاصل آید. به گفته این کارشناس بانکی، مدت‌هاست روش کسب درآمد در بانک‌ها، تمرکز بر درآمدهای مشاع مبتنی بر «جمع آوری سپرده‌ها»، «سرمایه‌گذاری سپرده‌ها در کسب‌وکارهای مختلف» و «ارائه تسهیلات به مشتریان» را کنار گذاشته و نیم نگاهی هم بر درآمدهای غیر مشاعی دارد که به واسطه دریافت کارمزد خدمات و ارائه مشاوره‌های مالی و سرمایه‌گذاری عاید بانک می‌شوند. متاسفانه به دلایل متعددی که پرداختن به آنها از حوصله نوشتار حاضر خارج است، سیستم بانکی ایران با نظام بانکداری متعارف و استانداردهای کسب‌وکار بین‌المللی بانکی فاصله گرفته است.

فرهاد فائزاصلاح و هدایت این سیستم ناکارآمد به مسیر صحیح را نیازمندیک عزم ملی، همکاری و هماهنگی دستگاه‌های مختلف از جمله بانک مرکزی در بخش‌های مختلف قانون‌گذاری، اجرایی و سرمایه‌گذاری می‌داند و می‌گوید: برای مدیریت وضعیت موجود، شاهد اعمال نظرهای گاه و بی‌گاه بانک مرکزی در شبکه بانکی کشور هستیم. از الزام بانک‌ها به رعایت نرخ‌های تکلیفی سود و تسهیلات گرفته تا بر حذر داشتن ایشان از بنگاه‌داری، از جمله سیاست‌هایی هستند که مدت‌هاست به دلیل شرایط خاص بانکی کشور دنبال می‌شود و چه بسا در غیاب این الزامات، شرایط ناگوارتری را شاهد بودیم. این کارشناس حوزه بانکی با اشاره به اینکه امروزه بعید است، اهمیت اخذ کارمزد برای ارائه خدمات مالی جهت تداوم کسب‌وکار بانکی بر کسی پوشیده باشد؛ گفت: ولی به نظر می‌رسد رقابت شکل گرفته در صنعت بانکداری کشور، مانع از اهتمام عملی بانک‌ها به این مقوله شده است. این فضای رقابتی، باعث شده است تا بانک‌ها برای جمع‌آوری منابع و کسب درآمدهای مشاع، حاضر باشند طیف گسترده‌ای از سرویس‌های خود را که ظرفیت دریافت کارمزد را هم دارند؛ همچنان به‌صورت رایگان در اختیار مشتریان قرار دهند. عجیب‌تر آنکه تصمیمات و تحرکات هر از گاهی برخی از بانک‌ها برای خاتمه دادن به این وضعیت ناصواب، نه تنها از سوی بانک‌های دیگر مورد حمایت قرار نمی‌گیرد؛ بلکه عاملی هم می‌شود تا بقیه بانک‌ها، از این شرایط برای جذب مشتریان آن بانک استفاده کنند.

فرهاد فائز اقدام جسورانه و منطقی برخی از بانک‌ها برای اخذ کارمزد از خدمت ارسال پیامک را نمونه بارزی از این اقدامات مهم خواند و تاکید کرد که اینگونه اقدامات باید سرمشق سایر بانک‌ها قرار گیرد. وی توصیه می‌کند به سیاست‌گذاری‌های بانک مرکزی برای شبکه بانکی، «الزام به اخذ حداقل کارمزد» در سرویس‌های بانکی نیز اضافه شود. این توصیه در حالی مطرح می‌شود که بانک مرکزی در گذشته، پیشنهادهایی در این زمینه داشته و برای برخی سرویس‌ها، سقف و کفی برای دریافت کارمزد تعیین کرده است؛ اما به منظور رقابتی کردن خدمات بانکی، اختیار اخذ یا عدم اخذ کارمزد را به خود بانک‌ها واگذار کرده و بدیهی است که رقابت بانک‌ها بر سر جذب حداکثری منابع به هر نرخ ممکن، چه سرنوشتی برای این آیین‌نامه رقم زده میزند. به هر حال در این مقطع خاص زمانی، بانک مرکزی باید شبکه بانکی کشور را به این امر آگاه سازد که برای دوران پساتحریم که حضور بانک‌های دیگر در کشور اجتناب‌ناپذیر است؛ آمادگی کسب کنند.

چنانچه به گفته بسیاری از کارشناسان بانکی و از جمله فرهاد فائز، بانک‌ها باید از سرویس‌دهی سنتی و کسب‌وکارهای رایج دوری جویند؛ برای تداوم کسب‌وکار خود، استراتژی اقیانوس قرمز(رقابت ناسالم) را کنار زنند و با خلق سرویس‌های جدید- که از شرایط تداوم حضور در صنعت بانکداری خواهد بود- به فکر رقابت‌های سازنده‌تر باشند؛ رقابتی که با درآمدهای مطمئن ناشی از ارائه سرویس‌های بانکی شکل می‌گیرد و بانک‌ها را برای سرمایه‌گذاری در تجهیز امکانات زیرساختی تشویق می‌کند. این راهی است که در میان‌مدت و بلندمدت همه را منتفع می‌سازد؛ گرچه ممکن است در بادی امر، «مشتریان عادت کرده به دریافت سرویس‌های رایگان» قدری مقاومت از خود نشان دهند.

زمان اجرای تصمیمات جدید

بنابراین به نظر می‌رسد لازم است درباره تمامی کارمزدهای خدمات به‌خصوص خدمات الکترونیکی اعم از تراکنش‌های محلی و شتابی، با رویکرد گفته شده تصمیم‌گیری‌های جدیدی انجام شود زیرا در سال‌های گذشته به‌منظور عدم مراجعه مشتریان به شعب بانک‌ها و برخی دلایل دیگر تلاش شده بود که تراکنش‌های محلی بدون کارمزد یا با کارمزدهای ناچیز مدیریت شود اما درحال‌حاضر با هزینه‌ها و مشکلات احتمالی که مشتری برای حضور در شعبه جهت انجام عملیات ناگزیر است متحمل شود، می‌توان وی را ملزم به پرداخت کارمزد برای انجام عملیات بانکداری الکترونیک نمود. برای جلوگیری از مقاومت مشتریان در این زمینه، می‌توان با وضع کارمزد برای خدمات شعبه‌ای مشابه خدمات الکترونیکی، تصمیم نهایی را برای انتخاب استفاده از خدمات شعبه‌ای یا الکترونیکی به عهده مشتری گذاشت و از سویی نیز با انجام این کار موضوع را مدیریت کرد. لازم است با تغییر رویکرد، نرخ تمام شده واقعی سرویس‌ها بررسی و محاسبه شود و کارمزد آنها از مشتریان کسر شود تا بانک‌ها از درآمد آن منتفع شوند. برای محاسبه نرخ نیز با توجه به اینکه این نرخ در بانک‌های مختلف، متفاوت است، می‌توان میانگینی از آنها برای کل بانک‌ها در نظر گرفت. در صورت عملیاتی شدن این شیوه و تصمیم‌گیری و صدور مجوزهای لازم، بانک‌ها به‌دلیل اهمیت یافتن درآمدهای کارمزدی، تلاش و رقابت بهینه‌ای برای بهبود زیرساخت‌های الکترونیک و تکریم ارباب رجوع خواهند کرد و بانک‌های جا مانده از این پیشرفت نیز بخش مهمی از درآمد خود را از دست خواهند داد. این رویکرد همان رویکردی است که بانکداری جهانی آن را سرمشق خود قرار داده و بسیاری از بانک‌های معتبر بین‌المللی عمده درآمد خود را از این محل دارند.

چند پیشنهاد...

برخی از کارشناسان و تحلیلگران بانکی و اقتصادی پیشنهاد می‌کنند به‌منظور رعایت صرفه اقتصادی و فراهم شدن زمینه لازم برای دریافت کارمزد واقعی بانک‌ها، موضوع بازنگری خدمات مشمول کارمزد و نیز نرخ کارمزد خدمات بانکی به ویژه خدمات الکترونیک از طریق تشکیل جلسات مشترک سیستم بانکی در دستور کار قرار گیرد.همچنین به‌منظور در نظر گرفتن ساختار هزینه‌ای بانک‌ها در تعیین کارمزد خدمات، پیشنهاد می‌شود به جای تعیین میزان مقطوع نرخ کارمزد برای تمامی بانک‌ها، محدوده‌ای مشخص شود که امکان افزایش یا کاهش نرخ‌های کارمزد با توجه به ترکیب هزینه‌های هر بانک فراهم شود.

البته باید بر این نکته توجه داشت که کارمزد خدمات بانکی به صورت معقول و معتدل و به صورت گام به گام و تدریجی تعیین و اعمال گردد. در نهایت نکته اساسی آن که اگر بانک‌ها به سمت واقعی کردن کارمزدها پیش نروند، ناگزیرند بانکداری ربوی را به نام بانکداری اسلامی گسترش دهند تا هزینه‌هایشان را تامین کنند.

در چنین شرایطی به جز موارد یاد شده ناچار باید برخی مشکلات جانبی از جمله استهلاک دستگاه‌ها را نیز تحمل کنند. به عنوان مثال: پیش از این برای دریافت مانده حساب کارت توسط دستگاه خودپرداز یا پایانه فروش کارمزدی از مشتری دریافت نمی‌شد به همین دلیل تعداد این تراکنش‌ها در حال گسترش بود، اما با اخذ کارمزد این خدمات از مشتریان، تعداد این تراکنش‌ها کاهش یافت. تعدیلاتی از این دست می‌توانند باعث صرفه‌جویی در استفاده از شبکه و استهلاک دستگاه‌ها نیز باشند.

جزئیات افزایش کارمزد خدمات بانکی از اول آذر

طبق بخشنامه بانک مرکزی از ابتدای آذرماه کارمزد خدمات بانکی از جمله کارت به کارت افزایش خواهد؛ ضمن اینکه اخذ کد بورسی در شعب بانکی نیز با بخشنامه جدید بانک مرکزی مشمول کارمزد ۵ هزار تومانی می‌شود.

با ابلاغ بخشنامه جدید تغییرات کارمزد انواع خدمات بانکی، از ابتدای آذر ماه شاهد افزایش کارمزد خدمات بانکی در شبکه بانکی خواهیم بود. برهمین اساس نیز کارمزد کارت به کارت به ازای انتقال هر یک میلیون تومان از ۵۰۰ به ۶۰۰ تومان افزایش خواهد یافت و در صورت افزایش هر یک میلیون تومان در فرآیند کارت به کارت معادل ۲۴۰ تومان به این هزینه اضافه می‌شود. نکته مهم در بخشنامه بانک مرکزی اعمال کارمزد برای خدمات پایا و ساتنا است، کارمزد انتقال وجه بین بانکی پایا ۱صدم درصد مبلغ تراکنش -از ۲۰۰ تومان تا ۲۵۰۰ تومان در پرداخت‌های انفرادی و ۱۰۰ تومان به ازای هر تراکنش در پرداخت‌های گروهی است.

کارمزد انتقال وجه بین بانکی ساتنا نیز ۲صدم درصد مبلغ تراکنش تا سقف ۲۵ هزار تومان کارمزد تعیین شده است. هرچند برای افتتاح حساب و صدور دفترچه سپرده قرض الحسنه پس انداز کارمزدی تعیین نشده اما هزینه افتتاح حساب سپرده کوتاه مدت متمرکز ۵ هزار تومان و صدور هر جلد دفترچه صرفا برای حساب‌های کوتاه مدت نیز ۴۸۰۰ تومان خواهد بود.

همچنین هزینه ارسال پیامک برای اطلاع رسانی با گرفتن رضایت مشتری معادل ۳۰ تومان به اضافه هزینه پیامک و حق اشتراک سالیانه خواهد بود. ضمن اینکه هزینه صدور دسته چک به ازای هر برگ چک ۲ هزار ریال به همراه هزینه تمبر چک خواهد بود؛ کارمزد رفع سوءاثر برای هر برگ چک ۱۲ هزار تومان تعیین شده است.

صدور کارت مغناطیسی هوشمند در شعب بانکی با کارمزد ۶ هزار تومانی همراه خواهد بود ضمن اینکه کارمزد صدور رمز جدید برای انواع کارت‌های بانکی (نقدی، اعتباری و هدیه) در شعبه به درخواست مشتری هزار تومان تعیین شده است. همچنین کارمزد اعلام مانده کارت-خودپرداز/کیوسک شتابی ۱۲۰۰ ریال و اعلام مانده کارت و صورتحساب ۱۰ گردش آخر ۲۴۰۰ تومان تعیین شده است.

با بخشنامه جدید بانک مرکزی که از ابتدای آذرماه اجرایی خواهد شد، هزینه ارائه صورت حساب امسال هر صفحه ۶۰۰ تومان و برای سال‌های گذشته به ترتیب ۶۰۰ و ۷۲۰ تومان می‌شود. اخذ کد بورسی در شعب بانکی نیز با بخشنامه جدید بانک مرکزی مشمول کارمزد ۵ هزار تومانی می‌شود.

ابلاغ آیین‌نامه اجرایی سازکار «کشف قیمت» درصورت انحصار

هیچ تولید یا توزیع‌کننده‌ای حق تغییر نرخ کالا را ندارد

معاون اول رئیس‌جمهوری آیین‌نامه اجرایی مربوط به سازکار کشف نرخ در صورت وجود انحصار را ابلاغ کرد.
به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر هیات دولت، به موجب این آیین‌نامه در شرایطی که مشمولان قانون یاد شده، ضرورتی برای تأمین کالاها یا خدمات خارجی که مشابه محصول داخلی دارند، داشته باشند، چنانچه وضعیت محصول مورد نظر در بازار بنا به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و تأیید شورای رقابت، مشمول شرایط انحصار در ساخت گردد، مطابق الگوی تعیین شده، نرخ مناسب محصول درب کارخانه (EXW) برآورد می‌شود.
نرخ تسعیر ارزهای خارجی به ریال بر مبنای نرخ اعلامی در سامانه نظارت ارز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران محاسبه خواهدشد و در صورتی که نرخ تولیدکننده کالا و یا عرضه‌کننده خدمات بیش از نرخ تعیین شده باشد، هیأت نظارت مجاز به موافقت با واردات کالا یا خدمت توسط متقاضی مشمول قانون است. در همین حال سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان اعلام کرد؛ هر گونه تغییر نرخ در بازار باید با اطلاع قبلی و انجام فرآیندهای لازم باشد و هیچ کدام از تولیدکنندگان یا عرضه‌کنندگان حق تغییر نرخ در بازار را خارج از این قاعده ندارند.


عکس: آیدا فریدی

گروه بازار و اصناف
editor@smtnews.ir

شرایط تغییر نرخ کالاها اعلام شد

رئیس سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در حاشیه ستاد تنظیم بازار در گفت‌وگو با خبرنگاران بیان کرد: در جلسه ستاد تنظیم بازار موضوع طبقه‌بندی قیمت‌گذاری کالاها مطرح شد که بر این اساس تعدادی از کالاها نرخ تثبیتی خواهند داشت و دستگاه‌های دولتی مرتبط با این کالاها مستندات و آنالیز لازم را به سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان ارئه می‌دهند و این سازمان پس از انجام کارشناسی‌های لازم، پیشنهاد خود را برای تعیین و تصویب نرخ به ستاد تنظیم بازار خواهد داد. به گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت، عباس تابش در این باره ادامه داد: گروه بعدی نیز کالاهایی هستند که اتحادیه‌ها و انجمن‌ها با همراهی تولیدکنندگان براساس ضوابط هیات تعیین و تثبیت قیمت‌ها نرخ پیشنهادی را به سازمان حمایت اعلام می‌دارند و سازمان حمایت با تطبیق قیمت‌ها با مستندات هیات، نرخ این کالاها را در سامانه ۱۲۴ درج می‌کند که بعد از ثبت در سامانه عملیاتی خواهد شد. رئیس سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان اضافه کرد: گروه سوم کالاهایی هستند که راساً توسط واحدهای تولیدی قیمت‌گذاری می‌شوند و سازمان حمایت و انجمن‌ها بر آنها نظارت دارند و اگر شکایتی در خصوص نرخ آنها شده و نرخ تعیین شده با ضوابط هیات تعیین و تثبیت قیمتها تطابق نداشته باشد، با آنها برخورد خواهد شد. تابش درباره دیگر موضوعات مطرح در جلسه گفت: در این جلسه تأکید شد هر گونه تغییر نرخ در بازار باید با اطلاع قبلی و انجام فرآیندهای لازم باشد و هیچ کدام از تولیدکنندگان یا عرضه‌کنندگان حق تغییر نرخ در بازار را خارج از این قاعده ندارند. معاون وزیر صنعت اضافه کرد: البته تولیدکننده این حق را دارد که در صورت تغییر مبنایی در متغیرهای قیمت‌گذاری کالای تولیدی خود به سازمان حمایت و سازمان‌های صمت استانی مراجعه و مستندات لازم را ارائه بدهد تا این تغییرات مورد بررسی قرار بگیرد و در صورت نیاز در تغییر تمام شده آن کالا اعمال شود.
رئیس سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در بخش دیگری از سخنان خود افزود: تغییر نرخ ماکارونی بررسی و فرآیند آن در سامانه ۱۲۴ درج شده است. در خصوص لوازم خانگی نیز هر گونه افزایش نرخ بدون انجام فرآیندها مورد قبول نیست و بر اساس مصوبه ستاد تنظیم بازار حتما ذینفعان و متصدیان این حوزه سریعاً ظرف امروز و فردا به سازمان حمایت با اسناد و مستندات لازم مراجعه کنند و اگر تغییر قیمتی تایید شود، حتماً اعمال خواهیم کرد.

■ قیمت شکر درب کارخانه ۶۳۰۰ تومان تعیین شد

تابش در خصوص نرخ شکر نیز گفت: در مورد شکر تصمیمات لازم و قیمت‌گذاری مدیریتی در ستاد تنظیم بازار گرفته شد و بر این اساس نرخ ۶۳۰۰ تومان برای تحویل شکر درب کارخانه تعیین شد که ظرف هفته آتی سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان بسته‌بندی‌های این کالا را بر اساس نرخ مبنای ۶۳۰۰تومان تنظیم و ابلاغ خواهد کرد. وی گفت: علت تاخیر در تعیین نرخ شکر نظارت بیشتر بر شبکه‌های توزیع بود تا شکر ۴۲۰۰ تومانی حتماً در شبکه توزیع تخلیه بشود و علیرغم این موضوع جاهایی که شکر ۴۲۰۰ هست را رصد می‌کنیم که حتماً به همین نرخ عرضه شود.

■ رصد هفتگی نرخ ۵ قلم کالا

رئیس سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان ادامه داد: نرخ ۱۰۰ قلم کالا را به‌صورت روزانه رصد می‌کنیم اما هر هفته رصد ۵ قلم کالا به‌صورت ویژه در دستور کار بازرسان کل کشور است.
تابش در خصوص تخلیه خودروهای صفر کیلومتر در پارکینگها بیان کرد: مهلت داده شده به پارکینگ‌ها ۳ خرداد ۱۳۹۹ تمام شده و از این تاریخ مبنای برخوردی بازرسان و دستگاه‌های نظارتی مواجهه با احتکار است و اگر خودروی صفر کیلومتر کماکان در پارکینگ وجود دارد، پرونده‌اش به عنوان احتکار به تعزیرات ارسال خواهد شد. وی همچنین در خصوص خودرو گفت: خودرو یک کالای مصرفی است و مبنای معامله، نرخ کارخانه خواهد بود و سازمان حمایت و تعزیرات در امتداد یکدیگر کار رصد و نظارت را انجام خواهند داد.

قیمت‌گذاری شکر به تولیدکنندگان واگذار شد

ستاد تنظیم بازار در مصوبه‌ای اعلام کرد: تعیین نرخ شکر تولید داخل بر اساس ضوابط قیمت‌گذاری سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و بر عهده تولیدکنندگان خواهد بود. به گزارش ایرنا، این سازمان در مصوبه‌ای اعلام کرد: قیمت‌گذاری شکر تولید داخل توسط انجمن ذیربط و بر اساس ضوابط تعیین نرخ سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان انجام می‌شود. براساس این مصوبه که در تاریخ دهم آبان ماه صادر شده، با توجه به تغییر اولویت ارزی شکر از گروه یک به گروه دو، مقرر شده قیمت‌گذاری این کالای تولید داخل توسط انجمن ذیربط و بر اساس ضوابط قیمت‌گذاری سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان تعیین شود. برابر تبصره نخست این مصوبه، «بابت هر کیلوگرم شکر صنف و صنعت، مبلغ ۵۰۰ تومان از مطالبات کارخانه‌ها از دولت، بر اساس کنترل و محاسبات سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان تسویه می‌شود.» همچنین در تبصره ۲ آمده است: واحدهای تولیدی و عوامل توزیع شکر ملزم هستند اطلاعات مربوط به فروش خود را در سامانه جامع تجارت و سامانه ۱۲۴ ثبت کنند.

ترخیص ۵ میلیون تن کالای اساسی تا ۲ هفته آینده

سخنگوی گمرک ایران گفت: به شرط هماهنگی تمام دستگاه‌های مربوطه در دو هفته آینده پنج میلیون تن کالای اساسی و ضروری غیراساسی ترخیص می‌شود. به گزارش ایرنا، در هفته‌های گذشته موضوع ترخیص کالا برای تامین مواد اولیه تولیدکنندگان و رفع نیازهای مصرف‌کنندگان صدر فعالیت‌ها و دستورات دولت قرار گرفت تا به سرعت مواد غذایی که به دلایل مختلف در گمرک باقی مانده است با تعیین شرایطی ویژه و صدور مجوزهای لازم وارد کشور شوند. بر همین اساس در مهرماه، معاون اول رئیس‌جمهوری بازدیدی از گمرک هرمزگان داشت تا دستورات مناسب با شرایط فعلی برای خروج کالاها را صادر کند و از سوی دیگر رئیس‌جمهوری نیز در جلسه ستاد اقتصادی دولت، ترخیص کالاها را در دستور کار نهادهای مختلف از جمله بانک مرکزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، گمرک و وزارت جهاد کشاورزی قرار داد. بر همین اساس گمرک جمهوری اسلامی از اول هفته اعلام کرد صاحبان کالا می‌توانند به ترخیص کالاهای باقی مانده در گمرکات کشور اقدام کنند. در همین راستا، سید روح اله لطیفی در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا اظهارکرد: اگر همه دستگاه‌های مربوطه هماهنگی لازم برای ترخیص کالا را داشته باشند طی دو هفته آینده ۵۰ تا ۷۰ درصد معادل چهار تا پنج میلیون تن کالای اساسی و ضروری غیر اساسی از اقلام باقی مانده در گمرکات کشور به صاحبان کالا تحویل داده می‌شود.

تاثیر کاهش نرخ ارز بر بازار نمایان است

رئیس اتاق اصناف تهران گفت: تاثیر کاهش نرخ ارز بر بازار نمایان است و پیش‌بینی می‌شود ظرف یک هفته، نرخ بیشتر کالاها کاهش یابد.
قاسم نوده فراهانی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: کاهش نرخ ارز بر بازار تاثیر گذاشته، به‌طوری که طی ۲۴ ساعت گذشته علاوه بر کاهش نرخ مسکن، نرخ خودروهای ایرانی از ۳۰ تا ۵۰ میلیون تومان و برخی از خودروهای خارجی ۵۰۰ میلیون تا ۲ میلیارد تومان کاهش یافته است.
وی با بیان اینکه با افزایش نرخ ارز بازار دچار تلاطم شده بود، ابراز امیدواری کرد با کاهش و ثبات نرخ ارز و تاثیر آن بر کالاها، قدرت خرید مردم هم افزایش یابد.
فراهانی اظهار کرد: زمانی که نرخ ارز ثابت شود، ریسک تولیدکنندگان و تاجران برای قیمت‌گذاری کالا کاهش می‌یابد و علاوه بر آن مردم نیز می‌توانند برای وضعیت کاری خود برنامه‌ریزی کنند؛ از سوی دیگر با تشدید نظارت و بازرسی‌ها، نرخ کالاها در بازار به ثبات می‌رسد.

۳۵۰۰ تن روغن خوراکی در حال ارسال به کل کشور

مدیرعامل شرکت غله و خدمات بازرگانی منطقه ۶ کشور نیز ۱۵ آبان در گفت‌وگو با ایرنا با اشاره به پهلوگیری ۳۳ کشتی هزارتنی روغن خام خوراکی در بندرشهید رجایی، گفت: درحال‌حاضر حدود سه هزار و ۵۰۰ تن روغن خوراکی در حال ارسال به کل کشور است. به گفته مسعود دشوارگر، این محموله ۳۳ هزارتنی، روغن خام از نوع سویا به عنوان مواد اولیه کارخانجات روغن در این بندرگاه تجاری در بندرشهید رجایی پهلو گرفته است و تخلیه آن تا سه روز آینده ادامه دارد.
وی ادامه داد: با توجه به کمبود روغن در برخی از نقاط کشور روزانه به طور میانگین ۱۰۰ دستگاه تانکر حمل روغن نباتی به پایانه فرآورده‌های روغنی ایران مراجعه و پس از بارگیری، محموله‌های روغن برای کارخانه‌های سراسر کشور فرستاده می‌شود. مدیرعامل شرکت غله و خدمات بازرگانی منطقه ۶ کشور بیان کرد: افزون بر این کشتی در مخازن بندرشهید رجایی نیز انواع روغن خام خوراکی ذخیره شده است.
دشوارگر با بیان این‌که به جز روغن خوراکی کالاهای دیگری مانند برنج بارگیری می‌شود، عنوان کرد: از ابتدای امسال تاکنون ۱۸ فروند کشتی حامل کالاهای اساسی در بندرشهید رجایی تخلیه شده و قرار است تا پایان سال ۲۰ کشتی حامل کالاهای اساسی وارد بندرشهید رجایی شود.

واگذاری تامین بازار گوشت به وزارت جهاد کشاورزی

ستاد تنظیم بازار اعلام‌کرد: تامین و تنظیم بازار گوشت قرمز تا مرحله عمده‌فروشی به نرخ مصوب بر عهده وزارت جهاد کشاورزی است. به گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت، ستاد تنظیم بازار با توجه به تصمیمات جلسه ستاد اقتصادی دولت برای تنظیم بازار محصولات کشاورزی مبنی بر همکاری مستقیم دو وزارتخانه صنعت و جهاد کشاورزی و تقسیم مسوولیت‌ها برای تامین کالاهای اساسی کشور، مقرر کرد: درخصوص تامین گوشت قرمز (همانند مرغ و تخم‌مرغ در مصوبه ستاد اقتصادی دولت) مسوولیت برنامه‌ریزی و هماهنگی تامین، تولید، عرضه و تنظیم بازار گوشت تا مرحله عمده‌فروشی به نرخ مصوب بر عهده وزارت جهاد کشاورزی و در مرحله توزیع و خرده فروشی بر عهده وزارت صنعت، معدن و تجارت با محوریت سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان باشد. در این راستا، شرکت پشتیبانی امور دام و مجاز است با رعایت جلوگیری از افزایش نرخ بازار گوشت قرمز با مکانیسم خرید داخلی اقدام کند. مسئولیت تصمیم‌گیری درباره صادرات و واردات گوشت قرمز از جمله تعیین عوارض یا ممنوعیت بر عهده وزارت جهاد کشاورزی است و وزارت صنعت همکاری لازم درخصوص تنظیم بازار گوشت قرمز را با وزارت جهاد کشاورزی خواهد داشت.همچنین ستاد تنظیم بازار مقرر کرد مسوولیت برنامه‌ریزی و هماهنگی تامین، تولید و واردات انواع نهاده‌های کشاورزی و دام و طیور، انواع بذر، سموم، کنجاله، جو، ذرت و تعیین اولویت تخصیص و تامین ارز و ترخیص، به همراه توزیع و نظارت بر آن، بر عهده وزارت جهاد کشاورزی باشد و همچنان فرآیند ثبت سفارش نهاده‌های دامی جو، ذرت و کنجاله توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت انجام شود. پیشتر وزیر جهاد کشاورزی گفته بود: تولید مرغ، تخم‌مرغ و گوشت قرمز در کشور در وضعیت خوبی بودهو جای هیچ‌گونه نگرانی نیست.

■ ممنوعیت صادرات مرغ چاره‌ساز نیست

ستاد تنظیم بازار تصمیم برممنوعیت صادرات مرغ از اول آبان ماه تا اطلاع ثانوی گرفت، هدف این تصمیم کنترل بازار مرغ و جلوگیری از روند افزایشی نرخ عنوان شده است. این در حالی است که به گفته فعالان حوزه تولید و بازار مرغ، صادراتی صورت نمی‌گیرد که حالا بخواهند آن را ممنوع کنند. حبیب اسدالله‌نژاد، نایب رئیس کانون سراسری مرغ داران گوشتی کشور در گفت‌وگو با ایلنا با بیان اینکه درحال‌حاضر صادرات مرغ نداریم، اظهار کرد: تصمیم بر ممنوعیت در حالی است مرغ از کشور خارج نمی‌شود که ممنوعیت آن بخواهد کنترل بازار و جلوگیری از روند افزایشی نرخ را به دنبال داشته باشد. اسدالله نژاد با انتقاد از اتخاذ تصمیمات خلق‌الساعه در وزارت صمت، افزود: تصمیمات یک شبه در حوزه محصولات کشاورزی موجب شده کمتر توافقات و قراردادهای پایدار در این حوزه داشته باشیم.
وی ادامه داد: در نتیجه این نوع تصمیمات بی‌اعتمادی زیادی در کشورهای هدف صادراتی نسبت به تجار ایران وجود دارد به همین دلیل آنها به خود اجازه می‌دهند هر زمان بخواهند رفتاری خارج از عرف تجاری با ما داشته باشند. اسدالله نژاد یادآور شد: سیاست‌های تجاری هر کشوری طولانی مدت است و بسته به شرایط یک شبه تغییر نمی‌کند چون به خوبی می‌دانند زیان آن و ضربه‌ای که به اقتصاد و تجارت خارجی می‌زند چقدر مهلک است. وی تصمیم یک شبه برای تغییر تعرفه‌ها وارداتی و صادراتی نیز از جمله تصمیماتی دانست که اثر منفی آن بر تجارت کشور جبران ناپذی است. اسدالله نژاد با بیان اینکه دلیل نوسانات نرخ مرغ عدم تأمین و عرضه به موقع نهاده‌های دامی با نرخ مصوب است، گفت: اگر دولت به موقع و با نرخ مصوب نهاده‌های دامی را عرضه کند بازار مرغ متعادل می‌شود و این کالا با نرخ مناسب به‌دست مصرف‌کننده می‌رسد.وی معتقد است؛ تصمیم وزارت صمت در عمل بر بازار اثرگذار نیست و شاید بیشتر نمایشی باشد. بر اساس این گزارش؛ با توجه به نبود صادرات مرغ تصمیم بر ممنوعیت هیاهو برای هیچ است. به نظر می‌رسد وزارت صمت به جای تصمیمات بی‌اثر باید به شناسایی عوامل موثر بر برهم خوردن بازار و بالا رفتن قیمت‌ها بپردازد.

قیمت ۱۸ هزار و ۵۰۰ تومانی برنج برای مصرف‌کننده نهایی

ستاد تنظیم بازار، نرخ مصرف‌کننده نهایی برنج ذخایر راهبردی را حداکثر تا سقف ۱۸ هزار و ۵۰۰ تومان در هر کیلوگرم تعیین کرد. به گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت، در یکصد و دهمین جلسه کارگروه تنظیم بازار، نرخ خرده‌فروشی برنج ذخایر راهبردی با ۱۰ درصد زیر متوسط نرخ ماهانه خرده‌فروشی اعلامی سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان تصویب شد.ستاد تنظیم بازار تاکیدکرد: با توجه به ساز و کار تعیین شده، نرخ فروش برنج ذخایر راهبردی ۱۷ هزار تومان درب انبار شرکت بازرگانی دولتی و نرخ مصرف‌کننده نهایی در اختیار کارگروه‌های استانی با نوسان یک‌هزار و ۵۰۰ تومان، حداکثر تا سقف ۱۸ هزار و ۵۰۰ تومان باشد.به گزارش ایرنا، پیش از این نیز اعلام شده بود که از ابتدای امسال تا چهارم آبان‌ماه، ۵۸۰ هزار تن برنج به ارزش ۵۳۳ میلیون دلار از گمرکات کشور ترخیص شده است.همچنین اعلام شد: ۳۰ هزار تن برنج وارداتی از محل ذخایر کشور با نرخ هر کیلوگرم ۱۷ هزار تومان برای فروشگاه‌ها و ۱۸ هزار و ۵۰۰ تومان برای مصرف‌کنندگان در سطح استان‌ها توزیع می‌شود. دبیر ستاد تنظیم بازار گفت: ۳۰ هزار تن برنج وارداتی از محل ذخایر کشور با نرخ هر کیلوگرم ۱۷ هزار تومان برای فروشگاه‌ها و ۱۸ هزار و ۵۰۰ تومان برای مصرف‌کنندگان در سطح استان‌ها توزیع می‌شود.همچنین عباس قبادی در حاشیه نشست ستاد تنظیم بازار در جمع خبرنگاران افزود: تزریق ۳۰ هزار تن برنج به بازار به طور حتم تاثیرگذار خواهد بود و استان‌ها می‌توانند نسبت به تحویل برنج اقدام کنند. دبیر ستاد تنظیم بازار اظهارکرد: گزارش‌های مربوط به ۱۰۰ قلم کالا در این نشست مطرح شد و نسبت به ماه گذشته به جز از یکی دو قلم کالا، در بیشتر کالاها ثبات نسبی نرخ را در بازار شاهد هستیم.


عباس تابش


قاسم نوده فراهانی


سید روح اله لطیفی


حبیب اسدالله‌نژاد


عباس قبادی

یادداشت



الزامات شکل‌گیری شبکه ترانزیتی در کشور

سیده فاطمه مقیمی
فعال و کارشناس اقتصادی

همه دست‌اندرکاران حوزه تجارت در این موضوع اتفاق‌نظر دارند که کشور ما از نظر موقعیت جغرافیایی دارای شرایطی است که می‌تواند یکی از مهم‌ترین ارکان حمل‌ونقل تجاری، چه در حوزه زمینی و چه در حوزه دریایی در منطقه باشد که البته این دو حوزه را به هیچ وجه نمی‌توان از یکدیگر تفکیک کرد.
گرچه سال‌های زیادی است که کارشناسان اقتصادی و فعالان حوزه تجارت درباره مشکلات موجود حوزه حمل‌ونقل تجاری کشور صحبت می‌کنند و خواستار بهبود این وضعیت هستند اما همچنان ما در اساسی‌ترین اصول این حوزه دچار مشکلات جدی هستیم.
در بحث حمل‌ونقل تجاری در همه بخش‌های آن، عوامل تاثیرگذاری وجود دارد که می‌تواند باعث تبدیل شدن شبکه ترانزیتی به یک حوزه سودآور شود و مسیرهای موردنظر را به مسیرهای ترجیحی حمل کالا تبدیل کند. در واقع ۳ عامل تعیین‌کننده و موثر در این زمینه سرعت عمل و سرعت حرکت کالا در مسیر، نرخ بهتر نسبت به مسیرهای دیگر و در آخر امنیت است که اگر با موقعیت خاص منطقه‌ای و جغرافیایی کشور و دسترسی به آب‌های بین‌المللی همراه شود، می‌تواند یک انتخاب مطلوب برای حمل کالا باشد.
مسیر ترانزیتی ایران با فرصت همجواری با ۱۵ کشور در همسایگی خود، دسترسی مطلوب به آب‌های آزاد و قرار گرفتن در شاهراه تبادلاتی شرق و غرب دارای موقعیت بسیار مناسبی برای تبدیل شدن به مسیر ترانزیت منطقه است و اگر بتواند ۳ شاخص موثر در کیفیت این حوزه را به شکل صحیح پیاده کند، در این زمینه موفق خواهد بود. ضمن اینکه می‌تواند تنها مسیر ارتباطی بسیاری از کشورهای آسیای میانه به آب‌های آزاد و بین‌المللی باشد.
البته باید این نکته را نیز در نظر داشت که رسیدن به این شاخص‌ها فقط با تلاش عوامل اجرایی ممکن نیست و بسیاری از مشکلات این حوزه، به قوانین موجود بازمی‌گردد. جدا از این مورد باید توجه داشت که تحریم‌های بین‌المللی مسیر مراودات تجاری کشور را محدود کرده و ما نمی‌توانیم از قابلیت‌های موجود در این حوزه استفاده حداکثری را ببریم.
با این حال باید به این نکته توجه داشت که آیا با لغو تحریم‌ها و قابلیت ارتباط بدون واسطه با شرکت‌های خارجی، می‌توان به زیرساخت‌های موجود شبکه حمل‌ونقل تجاری کشور تکیه کرد؟! و آیا اتصال شبکه جاده‌ای حمل‌ونقل به بنادر و شبکه‌های حمل‌ونقل دریایی به‌نحو مطلوب شکل گرفته است؟! آیا قیمت‌گذاری‌ها و تعیین تعرفه‌های حمل‌ونقل تجاری از طریق ایران به‌نحوی خواهد بود که شرکت‌های تجاری خارجی را برای حمل‌ونقل کالای خود از طریق شبکه حمل‌ونقل ما ترغیب کند؟! یا اینکه موازی‌کاری ارگان‌های ذی‌ربط در نهایت منجر به از بین رفتن زمان که یکی از شاخص‌های مهم در انتخاب مسیر ترانزیت است، می‌شود و خواب سرمایه و در نهایت تصمیم صادرکنندگان به انتخاب یک مسیر جدید را در پی خواهد داشت و شبکه حمل‌ونقل تجاری کشور به‌تدریج خالی می‌شود؟ ما برای اینکه بتوانیم کشورهای دیگر را به استفاده از مسیر ترانزیتی کشور خود متقاعد کنیم، باید زیرساخت‌های مورد نیاز آن را نیز فراهم آوریم. ما باید از نظر کیفیت جاده‌ها و راه‌های مواصلاتی که بسیاری از آنها درحال‌حاضر نیاز به ترمیم دارند و همچنین از نظر امتداد و انقطاع آنها به نقطه‌ای برسیم که مسیر دلخواه صادرکنندگان کالا باشد. اتصال شبکه‌های جاده‌ای ما به بنادر و شبکه حمل‌ونقل دریایی نیز یکی از عواملی است که می‌تواند باعث ورود شرکت‌های بین‌المللی به حوزه ترانزیتی ایران شود، اما متاسفانه می‌بینیم که مسیرهایی مثل کریدور شمال-جنوب که ما سال‌هاست در انتظار اتصال و یکپارچه شدن آن هستیم همچنان با مشکلات قدیمی خود دست به گریبان هستند.
در هر حال اگر می‌خواهیم شبکه ترانزیتی در کشور شکل بگیرد و مورد استفاده کشورهای دیگر باشد و از این طریق به سود و ارزآوری برای کشور برسیم، باید شرایط موردنیاز آن را نیز به شکل مطلوب فراهم کنیم که این شرایط باید بهبود سرعت، امنیت و هزینه را برای بازرگانان در بر داشته باشد.

پنجشنبه
۲۲ آبان ۱۳۹۹- ۲۶ ربیع‌الاول ۱۴۴۲ - ۱۲ نوامبر ۲۰۲۰-شماره ۱۶۵۶-پیاپی ۲۹۷۴

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

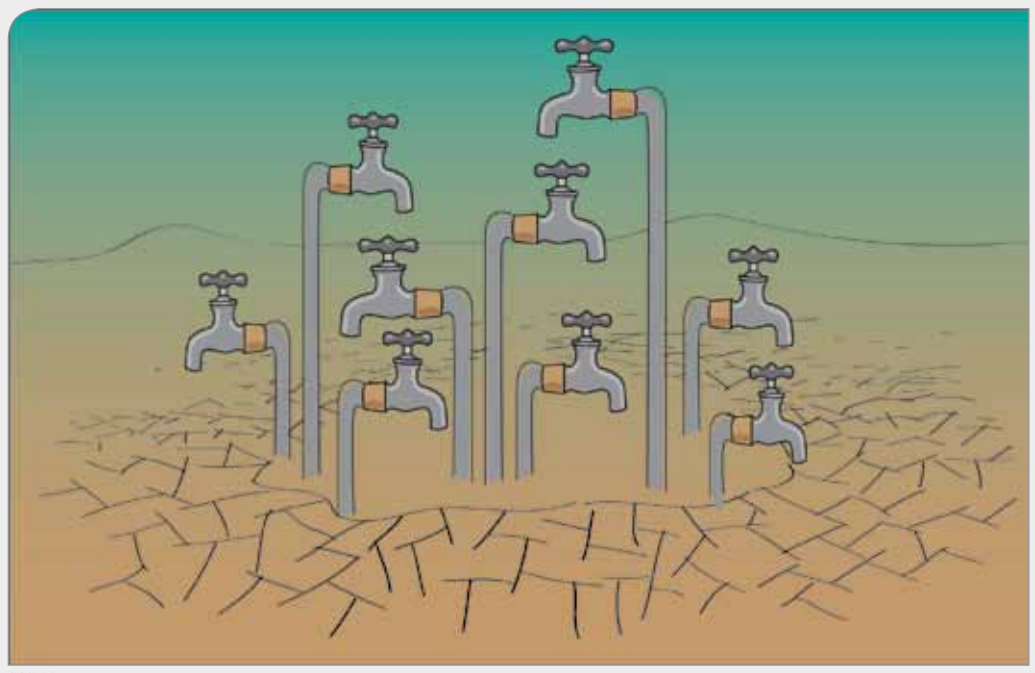
صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲ در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱ در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲
عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز



بدون شرح

طرح: صمت

موافقان و مخالفان واردات با ارز متقاضی چه می‌گویند؟



عکس: صمت

واردات بـدون انتقـال ارز یـا آنچه کـه در بین فعـالان اقتصادی به عنـوان واردات با ارز متقاضی شـناخته می‌شـود، در هفته گذشـته مورد تأیید وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار گرفت. علیرضا رزم حسـینی، وزیر صنعت، معدن و تجارت در این رابطـه اعلام کرد افرادی که نیاز به ارز ندارند و ارز در خارج از کشـور دارند، مجازنـد کالا وارد کنند؛ علاوه براین صادرکنندگانی که از سال ۱۳۹۸ تعهد ارزی داشـتند، می‌توانند از محـل تعهد صادراتی، مجـوز واردات کالاهای اولویـت‌دار دریافت کنند؛ این موضوع سـبب می‌شود صادرات افزایش یابد و نیـاز واحدهای صنعتی به مواد اولیه تأمین شـود. اعـلام این تصمیم واکنش‌های مختلفی را از طرف بانک مرکزی، اتاق بازرگانی و همچنین تحلیل‌گران اقتصادی را به دنبال داشت.

در حالـی که برخـی موافقان واردات بـا ارز متقاضی معتقدند این سیاست از طریق کاهش هزینه مبادله می‌تواند تأثیر مثبتی بر نرخ ارز و همچنین سـطح قیمت‌ها داشته باشد، گروهی دیگر واردات بـدون انتقال ارز را انتقال از مجاری غیررسـمی تعبیر می‌کنند و معتقدند این تصمیم در هفته اخیر موجب شـد تأثیر انتخابات امریکا بر کاهش نرخ ارز، خنثی شود

با وجود مشـروط شـدن واردات بـدون انتقال ارز بـه مواد اولیـه و تجهیزات تولید، گروهـی از فعالان اقتصـادی اتـاق بازرگانـی بـا این تصمیـم مخالف هسـتند. مخالفت فعالان اقتصادی بخش خصوصی، با اظهارنظر مجیدرضا حریـری، رئیس اتاق بازرگانی مشـترک ایران و چین آغاز شد. وی در این رابطه در صفحه شـخصی خود در یکی از شبکه‌های اجتماعی نوشـت: زور قانون‌شـکنان به قدرت همتی چربید و دسـتور واردات با ارز متقاضی صادر شـد، کسی اگر ارزی خارج از کشـور داشـته بـه کالا و در نهایت به ریال تبدیل نمی‌کند؛ حتما این تصمیم تقاضای ارز را در بازار به شـدت بالا می‌برد و در شرایطی که امکان عرضه وجـود ندارد، بـار دیگر به نرخ فقـر عمومی، عده‌ای چاق می‌شوند.

بـه دنبال این اظهارنظر، اعضای کمیسـیون پول و سـرمایه اتاق بازرگانی نیز در نامه‌ای به ریاسـت این اتاق که رسـانه‌ای شد، مخالفت خود را با این تصمیم وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کردند.



شـهاب جوانمردی از اعضای کمیسیون پول و سرمایه اتاق بازرگانی نیـز در گفت‌وگو با ایرناپـلاس از ایـن تصمیـم وزارت صمـت حمایت کرد و گفت: نقطه شروع واردات به کشور ثبت سفارش است. در ثبت سـفارش مشخص می‌شود واردات چه کالاهایی مجاز و چه کالاهایی غیرمجاز اسـت و باید تخصیص ارز داده شود یا خیر.

وی افـزود: اینکـه گفتـه می‌شـود واردات بـا ارز متقاضـی، واردات کالای غیر ضروری به کشـور را به همراه دارد پس باید محدود شـود، نادرسـت اسـت. این موضوع باید در نقطه شـروع یعنی ثبت سفارش مورد بررسـی و پیگیری قرار گیـرد. به دلیل همین محدودیـت، واردکنندگانـی که نیاز به مـواد اولیه، دسـتگاه‌ها و تجهیـزات دارند، با مشـکلات فراوانی مواجه هستند و سـامانه نیما نیز محدودیت‌های آنها را افزایش داده است.

این فعال اقتصادی ادامه داد: این تصمیم در شرایط کنونـی به موقع بود. واردکنندگان خواهند توانسـت بـا صادرکنندگانی که در خارج از کشـور منابع ارزی دارند، به توافق برسـند و واردات خود را بدون انتقال ارز انجام دهند.

بنابراین واردکننده هزینـه خود را کاهش می‌دهد و صادرکننـده انگیـزه پیدا می‌کند تـا ارز حاصل از صادرات را به چرخه اقتصادی کشور بازگرداند.

جوانمـردی ادامـه داد: تصمیـم جدیـد وزارت صنعـت یـک گام رو بـه جلـو بـرای تأمیـن مواد اولیـه و همچنیـن تجهیـزات مورد نیـاز واحدهای تولیدی اسـت. همچنین می‌تـوان از این تصمیم در برخی مـواردی که اکنـون ضرورت دارند اسـتفاده کرد.

به عنوان نمونه در شـرایطی که کشـور بیش از هر زمان دیگری برای پیگیری مباحث آموزشـی نیاز به اقلامـی مانند تبلت و لپ‌تـاپ دارد می‌توان این نوع واردات را نیز از این قاعده بهره‌مند کرد.

وی افـزود: در صحبت‌هـای مخالفـان هیچ‌گونـه اسـتدلالی مبنی بر افزایش نرخ ارز دیده نمی‌شـود. در حقیقـت تأکید مخالفـان بر کالاهایی اسـت که پـس از ورود به گمرک ناچار به ترخیص می‌شـوند. در صورتـی کـه در مرحله ثبت سـفارش، نظارت به درسـتی انجام گیرد، کالاهای غیـر اولویت‌دار از این طریق وارد کشور نخواهند شد. علاوه بر این، مداخله بیشـتر دلایل زیادی را به وجـود خواهد آورد که ارز صادرکنندگان به چرخه اقتصادی بازنگردد.

دیدگاه کارشناسان اقتصادی

در بین کارشناسان اقتصادی، مجید شاکری درباره ایـن تصمیم وزارت صنعت، معدن و تجارت هشـدار داده اسـت. به عقیده او، شـاید فضای سیاسی باعث شـود افزایش نرخ ارز به سـرعت رخ ندهد یا شـاید آزادسـازی دوره اول کالاهایی که در گمرک مانده از شتاب تورم بکاهد، اما کشور در شرایط تحریمی، خود را خلع سلاح می‌کند.



میثم رادپور، دیگر کارشناس اقتصـادی در واکنش به این اظهـار نظر شـاکری، معتقد اسـت واردات با ارز متقاضی تأثیـری بر نـرخ ارز نخواهد داشـت. وی در این رابطه به ایرناپـلاس گفت: آنچه با این تصمیم تغییر می‌کند روش پرداخت ارز و نه حجم آن است، بنابراین موجب افزایش نرخ ارز نخواهد شد.

رادپـور امـکان واردات بـا ارز متقاضـی را موجب کاهش هزینه مبادله دانست و گفت این موضوع حتی می‌توانـد از مسـیر کاهش هزینه مبـادلات، موجب بهبود قیمت‌ها شود.

وی افـزود: ما باید بپذیریم که شـرایط تغییر کرده است. در گذشـته بانک مرکزی منابع ارزی داشت و می‌توانسـت آنها را تحت کنترل خود داشته باشد، اما درحال‌حاضـر نه منابعی در اختیار دارد و نه می‌تواند منابع موجود را که متعلق به بخش خصوصی اسـت، مدیریـت کنـد. اگر مدیریتی وجود داشـت شـاهد جهش‌های ارزی سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۹ نبودیم.

وی ادامـه داد: در شـرایطی کـه شـبکه‌های نقل و انتقـال ارزی مـا تحت فشـارهای تحریمـی قرار دارنـد، پذیرش واردات بـدون انتقـال ارز به معنای حذف محدودیت اسـت. هیچ یـک از آموزه‌های علم اقتصاد ایجـاد محدودیت برای کنترل نرخ‌ها را تأیید نمی‌کنند و هیچگاه اصطکاک‌ها به کاهش نرخ ارز در بازار کمک نکردنـد. بنابراین حذف محدودیت دلیلی برای افزایش نرخ ارز در بازار نخواهد بود.

۳ روش واردات بدون انتقال ارز



با وجود تحلیل‌های دوگانه فعـالان اقتصـادی و کارشناسـان در رابطـه با تأثیـر واردات بدون انتقال ارز بـر نـرخ ارز یوسـف کاووسـی مدیرکل اسـبق بازرسـی و حسابرسـی داخلی بانک مرکزی در گفت‌وگو با ایرناپلاس تحلیل متفاوتـی را درباره آثار این تصمیـم بر بازار ارز و نیز کالاهای وارداتی ارائه داده است.

کاووسـی گفـت: واردات بدون انتقـال ارز معنای خاصـی دارد. ارز متقاضی یعنی ارز بازار آزاد. در واقع واردات بـدون انتقال ارز یعنی انتقال خارج از مبادی رسـمی و بانـک مرکزی صورت گیرد. بـرای واردات بدون انتقال ارز سه روش وجود دارد.

وی افزود: روش اول، توافق صادرکننده و واردکننده در خارج از این چرخه و با نرخ توافقی است.

روش دوم این اسـت کـه ایرانیانی که به هر نحوی در خارج از کشـور ارز دارند، منابع خود را در اختیار واردکننده قرار دهند.

روش سـوم، تهیه ارز در بازار داخلی اسـت. یعنی واردکننده ارز را از داخل کشـور تهیه کند، به‌گونه‌ای کـه از کشـور خارج کنـد و به طـرف خارجی خود پرداخت کند.

کاووسـی با تأکید بر اینکه پیـش از این نیز درباره روش سـوم هشـدار داده، گفت: بانک مرکزی به این دلیـل مخالـف واردات بدون انتقال ارز اسـت که در این شـیوه، به دلیل افزایش تقاضـا برای ارز، نرخ ارز افزایش می‌یابد.

اثـر انتخابات امریـکا بر نـرخ ارز خنثی شد؟

این کارشـناس مسائل بانکی با اشـاره به انتخابات ریاسـت جمهوری امریکا گفت: در شرایط کنونی که کاهـش نـرخ ارز موضوع جدی اسـت، واردات بدون انتقال ارز موجب خنثی شـدن اثر انتخابات بر نرخ‌ها شده اسـت. اگر ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری امریکا برنده می‌شد، ریزش کنونی را در بازار مشاهده نمی‌کردیم و دلار می‌توانست نرخ‌های بالای ۳۰ هزار تومـان را نیز تجربه کنـد. با این حال اگر تصمیم به آزاد شـدن واردات بدون انتقال ارز گرفته نمی‌شـد، تأثیر پیشـروی بایدن در انتخابات ریاست جمهوری امریکا بیش از پیش بر نرخ ارز آشـکار می‌شـد و نرخ دلار به ۲۰ هزار تومان و حتی کمتر از آن می‌رسـید. امـا واردات با ارز متقاضی به دلیـل افزایش تقاضای ارز، اثـر پیشـروی بایدن بر نـرخ ارز را خنثی کرد و مانـع کاهش بیشـتر نرخ ارز شـد. کاووسـی معتقد اسـت حتی اگـر واردات بـدون انتقال ارز مشـروط بـه تأمین کالاهای ضـروری، مواد اولیـه کارخانه‌ها و تجهیزات باشـد نیز اثر افزایشـی خـود بر نرخ ارز خواهد داشـت. وی در این رابطه گفت: بخش زیادی از فرآینـد کنتـرل و بازبینی در اختیـار گمرک قرار گرفته و سیسـتم گمرک به انـدازه نظارت‌های بانک مرکزی ایمن نیسـت. بنابراین احتمال تخلف وجود دارد و کالاهـا و اقلام غیرضـروری با عنوان کالاهای ضـروری، مواد اولیه تولید و همچنین تجهیزات مورد نیاز کارخانه‌ها به کشور وارد خواهند شد. در گذشته این موارد توسـط بانک مرکزی رصد و پایش می‌شد، امـا درحال‌حاضر بانک مرکزی از این فرآیند حذف و کنار گذاشته شده است. کاووسی در پایان گفت: نکته قابل توجه در پیش فرض تصمیم‌گیران درباره واردات بـا ارز متقاضی ایـن بود که بانک مرکـزی به عنوان یک مانع بر سـر راه تخصیص ارز قـرار دارد. البته ما نمی‌گوییم بانک مرکزی بدون اشکال عمل می‌کرد، با این حال می‌توانست نواقص را رفع کند.

سخن پایانی

برخی از کارشناسـان و فعالان بازار بااشاره به اینکه بانک مرکزی در موارد متعددی بدون شـناخت بازار فقط به صدور بخشـنامه اکتفا می‌کـرد، معتقدند؛ این در صورتی اسـت که فعالیت تولیدی در برخـی کارخانه‌ها فقط به دلیـل ناتوانی در تأمیـن ارز برای واردات یک قطعه خاص و قرارگیری در صف تخصیص ارز، متوقف شده بود. به باور این گروه بانک مرکزی می‌توانست با دسته‌بندی درخواست‌های ارزی و پاسـخگویی سـریع‌تر به درخواست‌های با حجـم پایین ارزی، از این مسـائل جلوگیری کند.

گزارش خبری

تجدیدپذیرها در سبد انرژی ایران و جهان

تمایل کشورها از جمله ایران برای استفاده از انرژی خورشیدی و سایر انرژی‌های تجدیدپذیر در سال‌های اخیر افزایش چشمگیری داشته است. به باور کارشناسان، انرژی خورشـیدی بهتر و پاکتر از انرژی‌های تجدید ناپذیر و سـنتی است و اثرات زیست محیطی بسیار کمتری دارد. به گزارش بلومبرگ، به دنبال افزایش تعطیلی کسـب و کارها در جهان برای مهار شـیوع ویروس کرونا، میزان تقاضا برای برق با کاهش روبه‌رو شـده اسـت و اسـتفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر در جهان رو به افزایش گذاشـته اسـت. نتایج تحقیقات گروه محیط زیستی انگلیسی امبر نشان می‌دهـد میزان تولید برق در ۴۸ کشـوری کـه در ۸۳ درصد از تولید برق جهانی نقش دارند، حاکی اسـت نیروی بادی و خورشـیدی در نیمه اول سـال ۲۰۲۰ در مقایسـه با مدت مشـابه سال گذشـته ۱۴ درصد افزایش یافته است. آمارها نشان می‌دهد چین، امریکا، ژاپن، هند، آلمان، ایتالیا، انگلیس، فرانسه، استرالیا و پاکستان بـه ترتیب از نظر تولید انرژی خوشـیدی در جایگاه اول تـا دهم قرار دارند. چین درحال‌حاضر از نظر تولید پنل‌های خورشـیدی در جایگاه نخسـت در جهان قرار دارد. این درحالیست که این کشور در سال ۱۹۹۹ حتی یک پنل خورشیدی هم نداشـت. از دیگر سو بنابر اعلام آژانس بین‌المللی انرژی‌های تجدیدپذیر، وضعیت انرژی‌های تجدیدپذیر در سال ۲۰۱۹، رکورد جدیدی را به ثبت رساند و ظرفیت تولید برق نصب شـده این بخش بیش از ۲۰۰ گیگاوات رشـد کرده اسـت. آمارها نشـان می‌دهد در این میان چین و دیگر اقتصادهای نوظهور سـهم بالاتری نسبت به اقتصادهای توسعه‌یافته برای سرمایه‌گذاری کلی در انرژی‌های تجدیدپذیر طی پنج سال اخیر داشته‌اند.

همچنین بازار برق خورشـیدی در سـال ۲۰۱۹ میلادی با رشـد ۱۲ درصدی به رکورد ۱۱۵ گیگاواتی رسـیده اسـت. انرژی‌های تجدیدپذیر بیش از یک سـوم ظرفیت نصب شـده برای تولید برق و بیش از ۲۶ درصد برق تولید شـده در جهان را برعهده دارند. ظرفیت جهانی برق حرارتی خورشـیدی در سـال ۲۰۱۹ به ۴۷۹ گیگاوات گرمایی رسـید که ۶۹ درصد از آن سـهم چین بود. با نگاهی اجمالی به این آمار می‌توان دریافت که کشـورهای خاورمیانه در این زمینه نقش بسـزایی را در تولیـد انرژی‌های تجدیدپذیر دارا نیسـتند. به گـزارش بلومبرگ، نیروگاه‌های بادی و خورشـیدی تنها حدود پنج درصد از برق در خاورمیانه و شـمال افریقا را تولید می‌کنند. از دیگر سو، کشورهای تولیدکننده نفت در منطقه خلیج‌فارس در میان بزرگترین تولیدکنندگان گازهای گلخانه‌ای در جهان قرار دارند. همچنین با شیوع بیماری کرونا، روند ساخت تاسیسات خورشیدی در ابوظبی، اردن و قطر به تاخیر افتاده است. عربستان سعودی که درحال‌حاضر حدود ۵۰۰ مگاوات ظرفیت انرژی تجدیدپذیر دارد، افزایش ۱۲۰ برابری آن به ۶۰ گیگاوات را تا سـال ۲۰۳۰ میلادی هدف گرفته است که عمده آن خورشیدی خواهد بود.امارات نیز تصمیم دارد بزرگ‌ترین مزرعه انرژی خورشـیدی جهان را در صحرای عربی احداث کند. قطر نیز که سرشار از نفت و گاز طبیعی است، از سال ۲۰۱۷ میلادی تصمیم گرفته اسـت که میزان وابسـتگی به منابع طبیعی را کاهش دهد و شـروع به استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر کرده اسـت. قطر همچنین به تازگی یک پروژه خورشیدی ۸۰۰ مگاواتی بزرگ را آغاز کرده است که استفاده از انرژی خورشیدی را با سرعت بیشـتری امکانپذیر می‌کنـد. در ایران نیز اقداماتی جهت اسـتفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر در حال انجام اسـت. بـه گفته دبیرکل دفتر نظارت، تعیین صلاحیت و کنترل پروژه سـازمان انرژی‌های تجدید پذیر و بهره‌وری برق ایران، ۲۸ نیروگاه انرژی‌های تجدیدپذیر تا پایان امسال به بهره‌برداری می‌رسد. علی شب نورد افزود: درحال‌حاضـر تعداد ۵۴ شـرکت در حال احداث نیروگاه‌هـای تجدیدپذیر اعم از خورشیدی، بادی، برق آبی و غیره با مجموع ظرفیت ۲۲۹ مگاوات هستند. وی ادامه داد: با بهره‌برداری از نیروگاه‌های مذکور، ضمن تزریق سالانه ۴۹۳.۵ هزار کیلو وات سـاعت برق به شـبکه سراسری برق کشور، معادل ۱۴۰ میلیون مترمکعب معادل گاز طبیعـی، در مصرف سـوخت و ۱۰۹ میلیـون لیتر در مصرف آب، صرفه‌جویی می‌شـود و از آلایندگی دی اکسـید کربن به میزان ۳۱۸ هزار تن در فرآیند تولید برق کشور کاسته خواهد شد. سخنگوی سازمان انرژی‌های تجدید پذیر و بهره وری برق ایران نیز از بهره برداری از ۲۰۰ مگاوات نیروگاه تجدید پذیر تاپایان امسـال خبر داد و گفت: اکنون ۸۳۵ مگاوات نیروگاه تجدید پذیر در کشور فعال است.

جعفر محمد نژاد سـیگارودی در صفحه اینستاگرام خود نوشت:کار احداث ۷۲ نیروگاه جدید در ۲۳ اسـتان کشـور در جریان است و براین اساس تاپایان امسال، ۲۰۰ مگاوات نیروگاه تجدید پذیر وارد مدار خواهد شد.

گزارش خبری

بنزین‌های دپو شده در کارت‌های سوخت

با اجرای سـهمیه‌بندی بنزین و امکان ذخیره سـهمیه در کارت‌های سـوخت، آمارها نشـان می‌دهد در پایان شهریورماه، یک میلیارد و ۱۲۰ میلیون لیتر بنزین در کارت‌های سوخت ذخیره شده است. سهمیه‌بندی بنزین از بامداد ۲۴ آبان ماه آغاز شـد. بر این اسـاس مقرر شد تا بنزین سهمیه‌ای به نرخ ۱۵۰۰ تومان و بنزین آزاد نیز به نرخ ۳ هزار تومان به فروش برسد. اما از آنجا که ممکن بود برخی افراد در ماهی مشـخص نیاز به بنزین نداشـته باشـند و در مقابل ماه بعد، نیاز بیشتری احسـاس کنند، امکان ذخیره‌سازی بنزین به مدت ۶ ماه در کارت سوخت تعریف شد. با شیوع کرونا و با هدف کاهش تردد و مراجعه به پمپ‌بنزین‌ها این زمان به ۹ مـاه تغییـر پیدا کرد و تا امروز نیز ادامه دارد. در این میان اگر چه اغلب کارت‌های سوخت از سهمیه بنزین خالی شده اما برخی کارت‌ها نیز وجود دارد که همچنان بنزین سـهمیه‌ای را در خود نگه داشـته‌اند تا آنجا که در پایان شهریور ماه امسال یک میلیارد و ۱۲۰ میلیون لیتر بنزین سـهمیه‌ای در کارت‌های سـوخت وجود داشته است. این کارت‌ها در اغلب موارد مربوط به خودروهای دوگانه‌سوزی است که به صورت غیر مجاز گازسـوز شـده‌اند و از آنجا که سهمیه کامل خودرو بنزینی را می‌گیرند اما از گاز به عنوان سوخت استفاده می‌کنند، مازاد بنزین در کارت آنها باقی می‌ماند. نکته مهم آن است که موضوع استفاده نکردن از بنزین سهمیه‌ای در خودروهای عمومی دوگانه‌سوز و فروش آن بیشتر است. این خودروها که سهمیه‌ای به مراتب بیشـتر از خودروهای سـواری شـخصی می‌گیرند، به صورت غیر مجاز دوگانه سوز شده و در کنار دریافت سهمیه کامل، از سی.ان.جی استفاده می‌کنند.

به منظور جلوگیری از این اقدام و البته با هدف ایمن‌سازی استفاده از سی.ان.جی در کشـور، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی طرح هوشمندسازی جایگاه‌های سـی.ان.جی را تعریـف کرده اسـت. با اجرای این طرح، تنهـا خودروهایی امکان سـوختگیری در جایگاه‌های سـی.ان.جی را دارند که به صورت مجاز دوگانه سوز شـده و گواهی سـلامت دریافت کرده باشـند. برای این منظور قرار اسـت پلیس راهـور نیـز کارت خودرو را برای این دسـته از متقاضیـان تعویض کرده و عبارت دوگانه‌سوز را برای آنها قید کند. با این اقدام علاوه بر آنکه خودروهای آسیب‌پذیر و خطرسـاز شناسـایی می‌شـود همچنین امکان مدیریت مصرف انرژی در کشور نیز فراهم خواهد شـد. برای کمک به چرخه حمل‌ونقل عمومی و کاهش بار مالی دوگانه‌سـوزکردن خودروهای عمومی، دولت با موافقت شـورای اقتصاد قرار است یک میلیون و ۴۶۰ هزار خودروی عمومی را به صورت کاملا رایگان دوگانه‌سوز کند.

برای این منظور صاحبان خودروهای عمومی شامل تاکسی‌ها، وانت‌بارها و ون‌ها بـا مراجعه به سـایت https://irngv.mimt.gov.ir/ می‌توانند خودروی خود را ثبـت نـام کرده و بعد از دریافت نوبت کارگاه در روز مشـخص خودروی خود را دوگانه‌سوز کنند.

به گزارش ایرنا، با افزایش نرخ بنزین و سهمیه‌بندی آن از آبان سال ۹۸، تمایل به مصرف سـی.ان.جی در کشـور افزایش پیدا کرد. وزیر نفت نیز در این رابطه با اشاره به اینکه سی.ان.جی سوخت ملی ایران است، تاکید کرده که باید سهم این سوخت در سبد سوخت کشور افزایش پیدا کند.